

Izvedbeni plan nastave (syllabus)

Sastavnica	Odjel za povijest umjetnosti										akad. god.	2025./2026.
Naziv kolegija	POVIJEST MUZEOLOGIJE (PUM 101)										ECTS	6
Naziv studija	Diplomski jednopredmetni sveučilišni studij povijesti umjetnosti (muzejsko-galerijski i konzervatorski smjer)											
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski					
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☒ 4.		☐ 5.			
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☒ I.		☐ II.		☐ III.		☐ IV.		☐ V.	☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela				Nastavničke kompetencije		☐ DA ☒ NE	
Opterećenje	30	P	30	S		V	Mrežne stranice kolegija				☒ DA ☐ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Odjel za povijest umjetnosti, dvorana 114					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			Hrvatski			
Početak nastave	6. 10. 2025.					Završetak nastave			23. 1. 2026.			
Preduvjeti za upis	-											
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Ivan Josipović											
E-mail	ijosipov@unizd.hr						Konzultacije		Dostupno na web stranicama Odjela			
Izvođač kolegija	izv. prof. dr. sc. Ivan Josipović											
E-mail	ijosipov@unizd.hr						Konzultacije		Dostupno na web stranicama Odjela			
Suradnici na kolegiju	dr. sc. Lidija Butković Mićin											
E-mail	lidijab@gmail.com						Konzultacije		Dostupno na web stranicama Odjela			
Suradnici na kolegiju												
E-mail							Konzultacije					
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu		☒ terenska nastava			
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo			
Ishodi učenja kolegija	- steći temeljne činjenične i teorijske spoznaje o muzeologiji kao znanosti, temeljnim fenomenima kojima se bavi i povezanosti s likovnom umjetnošću, usvojiti pojmovnik muzeologije											

	- razlikovati osnovne povijesne, teorijske i praktične razine muzeologije - objasniti fenomene koji su definirali povijesni razvoj muzeološke znanosti u svijetu i na tlu Hrvatske - interpretirati i objasniti vezu između umjetnosti i muzeja kroz povijesna razdoblja, pa sve do suvremenosti, kako u svijetu tako i u nas - interpretirati i objasniti fenomene koji su na našim područjima doveli do osnutka muzejskih institucija; opisati ustroj i djelovanje ustanova nadležnih za hrvatske krajeve s posebnim osvrtom na razvoj institucija, njihovu nadležnost i međusobnu ovisnost - objasniti i primijeniti stečena praktična znanja - samostalno pripremiti i prezentirati, pismenim i usmenim putem, odabrane teme seminarskih radova prema unaprijed definiranoj metodologiji - poznavanje koncepta muzejske pedagogije i andragogije - razumijevanje višestrukih teorijskih okvira muzejske edukacije - primjenjivanje teorijskog znanja o muzejskoj edukaciji u praksi kroz opise, analizu i diskusiju o primjerima iz muzeja te izradu novih edukacijskih programa ili adaptacija postojećih muzejskih sadržaja -prepoznati svrhu i sadržaje baštinskih ustanova radi njihova korištenja kao dodatnih nastavnih sadržaja -primijeniti raznovrsne interpretacijske modele muzejske građe u izvanučioničnoj nastavi				
Ishodi učenja na razini programa	- koristiti i kritički prosuditi osnovne koncepte muzeologije, muzejsko-galerijske prakse, zaštite kulturne baštine i konzervacije - demonstrirati naprednu razinu komunikacije utemeljene na relevantnim argumentima i interpretacijama - izabrati i integrirati sadržaje, metode i terminologiju srodnih disciplina (povijest, arheologija, etnologija, kulturna antropologija, komparativna književnost, estetika, filologija i dr.) - planirati i izvoditi stručne poslove primjerene razine odgovornosti u kulturnim i javnim institucijama i medijima te u turizmu - koristiti teorijsko znanje o muzeologiji, zaštiti i konzervaciji baštine u muzejsko-galerijskim i konzervatorskim ustanovama				
Načini praćenja studenata	x pohađanje nastave	x priprema za nastavu	☐ domaće zadatke	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	x izlaganje	☐ projekt	x seminar
	x kolokvij	x pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Studentima se vrednuje pohađanje nastave, a još su dužni i izraditi dva seminarska rada u pismenom obliku (najmanje 12 kartica teksta), te ga prezentirati u vidu usmenog izlaganja (najmanje 30 minuta trajanja).				
Ispitni rokovi	x zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		x jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	Dostupno na web stranicama Odjela		-		Dostupno na web stranicama Odjela
Opis kolegija	- definiranje osnovnih pojmova: muzeologija, muzeografija, muzej, baštinski i muzejski predmet - povijest ideje o sakupljanju i povijest muzeja: stari vijek, srednji vijek, novi vijek, posebna pažnja dana je 20. stoljeću kada se оформila znanost koju danas poznajmo				

	- povijest hrvatskih muzeja i zbirki: od najranijih dokumentiranih primjera sve do suvremenih muzejsko-galerijskih institucija; kroz predavanja obuhvaćen je veliki dio značajnih muzejskih institucija, njihov razvoj i ustroj; naglasak je stavljen na institucije koje skupljaju umjetnički materijal - teme seminarskih radova: povijest i suvremena djelatnost najznačajnijih svjetskih muzejskih institucija
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Upoznavanje sa studentima, obaveze, seminari i uvodno predavanje: informacijske znanosti, definicije predmeta baštine, muzejskog predmeta, muzeja, muzeologije i muzeografije; pojam Nova muzeologija 2. Povijest sakupljanja (stari vijek): najraniji oblici protomuzejske djelatnosti; protomuzejska djelatnost u antičkoj Grčkoj i Rimskom Carstvu 3. Povijest sakupljanja (srednji vijek i renesansa): srednji vijek - hodočašća, križarski ratovi, sekularizacija muzejskog materijala muzejske zbirke- počeci, podjela, mecenatstvo; renesansne i manirističke zbirke u Firenci i ostatku Italije; muzejska i konzervatorska aktivnost papa; specifičnosti manirističkih zbirki 4. Povijest sakupljanja (barok): muzeji i zbirke; tržište umjetninama, galerije, kabineti, zbirke prirodnih rijetkosti; prosvjetiteljstvo i novi odnos prema muzejima; Francuska revolucija; Napoleon I. i posljedice Bečkog kongresa 5. Povijest sakupljanja (19. st.): izgradnja prvih velikih muzeja; arheološki, umjetnički i muzeji za umjetnost i obrt; svjetske izložbe; tehnički i povijesni muzeji; etnografski, prirodoslovni i narodni muzeji 6. Povijest sakupljanja (20. st.): temeljna problematika muzeja; antimuzejske ideologije umjetničkih avangardi; izgradnja muzeja nakon II. svjetskog rata; tipovi muzeja; "sadašnjost" 7. Pojava termina muzej na području Hrvatske, razlike u upotrebi i tumačenju termina na našim područjima, muzej riječi 8. Crkvene riznice i njihova važnost za kontinuitet sakupljačke djelatnosti u Hrvatskoj, sadržaj crkvenih riznica s obzirom na specifičnost materijala, problem sekularizacije crkvenih zbirki; Svjetovne riznice, specifičan način čuvanja, sadržaj svjetovnih zbirki, smještaj unutar arhitektonskih zdanja, sudbina svjetovnih zbirki 9. Hrvatske zbirke prema vrstama: armamentariji, galerije predaka, epigrafske zbirke i sakupljanje tekstualnih spomenika, numizmatika u Hrvatskoj, počeci stvaranja prirodoslovnih zbirka 10. Vrijeme 19., 20. i 21. stoljeća i stvaranje suvremenih muzeja, vrste muzeja u nas, utjecaj suvremenih muzejskih trendova na hrvatske muzejske institucije 11. Muzejska arhitektura u Hrvatskoj od 19. stoljeća nadalje: primjeri adaptacija i novoizgrađenih objekata 12. Današnje stanje muzejske djelatnosti u Hrvatskoj, suvremeni hrvatski muzeji, novoosnovani i muzeji u nastajanju; specijalizirani nacionalni muzeji; regionalni opći muzeji u Hrvatskoj; galerijske ustanove u Hrvatskoj 13. Organizacija muzejske struke i djelatnosti u Hrvatskoj; zakonske odredbe koje definiraju muzejsku djelatnost u nas; ustanove, službe i udruženja nadležna za muzeje u Hrvatskoj; muzejsko i baštinsko zakonodavstvo, organizacijska struktura muzeja, struktura osoblja; razine upravljanja: upravno vijeće-ravnatelj-osoblje 14. Terenska nastava 15. Završne diskusije
Obvezna literatura	I. Maroević, <i>Uvod u muzeologiju</i>, Zavod za informacijske studije, Zagreb 1993. (str. 9-49, 70-87); A. Gob / N. Drouguet, <i>Muzeologija - povijest, razvitak, izazovi današnjice</i>, Antibarbarus, Zagreb, 2007. (str. 15-62); J. Abt, <i>The Origins of the Public Museum, A Companion to Museum Studies</i>, (ur.) S. Macdonald, Wiley-Blackwell, 2013. (str. 115-134); R. W. Rydell, <i>World Fairs and Museums, A Companion to Museum Studies</i>, (ur.) S. Macdonald, Wiley-Blackwell, 2013. (str. 135-151); Ž. Vujić, <i>Izvori muzeja u Hrvatskoj</i>, Art magazin Kontura, Zagreb, 2007.; <i>Vodič kroz hrvatske muzeje i zbirke</i>, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb 2011.;

	D. Babić, O muzeologiji, novoj muzeologiji i znanosti o baštini, u: <i>Ivi Maroeviću baštinici u spomen</i> , (ur.) Ž. Vujić, M. Špikić, Zavod za informacijske studije, Zagreb, 2009. (str. 43-60); F. Celio Cega, Sakupljačka i muzejska djelatnost u Trogiru tijekom 19. stoljeća, <i>Muzeologija</i> 37 (2000.), (str. 32-42); Ž. Vujić, Obrazac osnutka prvih muzeja u Zagrebu, <i>Muzeologija</i> 37 (2000.), (str. 21-31); Ž. Košćević, Muzej u prošlosti i sadašnjosti, <i>Muzeologija</i> 21 (1977.), (str. 5-74); B. Šulc, Zbirke umjetnina u antičko doba, <i>Muzeologija</i> 22 (1978.), (str. 3-40); V. Humski, Pregled povijesti muzeja u Hrvatskoj: 19. i 20. stoljeće (do 1945.) s bibliografijom, <i>Muzeologija</i> 24 (1986.), (str. 5-285); Ž. Vujić, Postanak i razvoj umjetničkih muzeja i galerija u Zagrebu, <i>Muzeologija</i> 29/30 (1991.-1992.), (str. 12-141); V. Zgaga, Mreže muzeja u Hrvatskoj. Muzeji pred sve većim zahtjevima društva, o mreži muzeja, <i>Informatica museologica</i> 38 (3-4) (2007.), (str. 9-19); J. Galjer, Muzejska arhitektura u Hrvatskoj u funkciji komunikacije, <i>Zbornik radova 2. kongresa hrvatskih muzealaca</i> , HMD, Zagreb, 2013. (str. 13-21); Zakon o muzejima, NN 61/2018.					
Dodatna literatura	<i>Hrvatska arheologija u XX. stoljeću (zbornik)</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 2009. (F. Oreb, Arheološka i starinarska društva na tlu južne Hrvatske, str. 31-63; A. Duplančić, Arheološki muzej u Splitu i njegov „Bullettino“/ „Vjesnik“, str. 271-288; I. Mirnik, Arheološki muzej u Zagrebu, str. 289-320; R. Jurić, Arheološki muzej u Zadru, str. 321-356; H. Gjurašin, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika i njegovo glasilo „Starohrvatska prosvjeta“, str. 357-376; K. Džin, Arheološki muzej Istre u Puli: 60 godina djelovanja u Hrvatskoj (1974.-2007.), str. 377-418; <i>Zbornik radova 2. kongresa hrvatskih muzealaca</i> , (ur.) J. Galjer, HMD, Zagreb, 2013; <i>The first modern museums of art</i> , (ed.) C. Paul, J. Paul Getty Museum, Los Angeles, 2012. <u>Članci u časopisima</u> : <i>Informatica Museologica</i> , MDC, Zagreb; <i>Muzeologija</i> , MDC, Zagreb; <i>Vijesti muzealaca i konzervatora</i> , DMK, Zagreb. Katalozi i vodiči hrvatskih i svjetskih muzeja.					
Mrežni izvori	Museums Association (www.museumsassociation.org/mp); Museums Journal London, (https://www.museumsassociation.org/museums-journal); ICOM – international council of museums (http://icom.museum/); NEMO – Network of European Museum Organisations (http://www.ne-mo.org/); American Alliance of Museums (https://www.aam-us.org/) Hrvatsko muzejsko društvo (http://hrmud.hr/); Muzejsko-dokumentacijski centar (http://www.mdc.hr); stranice pojedinih muzejskih institucija					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	x završni pismeni ispit		□ završni usmeni ispit		□ pismeni i usmeni završni ispit	□ praktični rad i završni ispit
	□ samo kolokvij/zadaci	□ kolokvij / zadaća i završni ispit	□ seminarski rad	□ seminarski rad i završni ispit	□ praktični rad	□ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene	Temeljni način provjere znanja i vještina koje su studenti stekli pohađanjem kolegija predstavlja završni ispit koji se izvodi u pisanom obliku. Pitanja u ispitu su po principu tekstualnog odgovora, a potrebno je postići najmanje 60% od ukupnog postotka bodova kako bi se formirala konačna ocjena.					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita	do 60%	nedovoljan (1)				
	60-70%	dovoljan (2)				
	70-80%	dobar (3)				
	80-90%	vrlo dobar (4)				
	90-100%	izvrstan (5)				
Način praćenja	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta					

kvalitete	☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela.[...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/-cama potrebni AAI računi.